

РЕШЕНИЕ

№ 99

гр. Варна, 10.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Павлина Г. Димитрова

Членове: Ангелина Й. Лазарова
Георги Н. Грънчев

при участието на секретаря Геновева Хр. Ненчева
в присъствието на прокурора Вилен Стефан Мичев (АП-Варна)
като разглежда докладваното от Ангелина Й. Лазарова Въззивно частно
наказателно дело № 20213000600309 по описа за 2021 година

Предмет на въззивното производство е определение по ЧНД № 133/2021 г. на Окръжен съд гр. Силистра, постановено на 02.09.2021 г., с което било оставено без уважение предложението на Председателя на Пробационен съвет с район на действие РС гр. Силистра за замяна на наложено по НОХД № 882/2020г. наказание “Пробация” с наказание “Лишаване от свобода” спрямо осъденото лице С. Г. ИГН..

Въззивното производство е образувано по жалба на Председателя на Пробационен съвет с район на действие РС гр. Силистра, който счита, че съдебният акт е незаконосъобразен, неправилен и постановен при нарушение на процесуалните правила. Изложени са конкретни аргументи и се иска определението да бъде изменено, като се постанови наказание „Лишаване от свобода“ в размер на 1 месец и 22 дни с оглед неизтърпяната част на наказанието пробация в размер на 3 месеца и 14 дни, което на основание чл. 66 от НК да бъде отложено за срок от 3 години. В допълнителни бележки жалбоподателят оспорва отделните съображения на първоинстанционния съд.

Представителят на Апелативна прокуратура гр. Варна счита жалбата за неоснователна. Подкрепя изводите на съда, че са били налице уважителни причини за неявяване на осъдената, както и нарушения при решаване на въпроса за внасяне на предложението за замяна.

Председателят на ПС гр. Силистра не се явява. В молба до съда моли за

разглеждане на делото в негово отсъствие, като бъдат взети предвид изложените в жалбата и допълнителните бележки мотиви и искане.

В с.з. защитникът на осъденото лице моли жалбата да бъде оставена без уважение. Посочва, че с оглед хронологията по делото и солидния анализ на първоинстанционния съд, осъдената е имала множество уважителни причини, за които са налице доказателства. Счита, че е следвало да се изчака 6 месечен срок преди внасяне на предложението за замяна, което е било преждевременно. Моли определението да бъде потвърдено.

Осъдената И. не се явява пред въззивния съд и не е изразила лично становище.

В производството пред въззивната инстанция се оспорват възприетите от СОС съображения. За да откаже да замени остатъка от наложеното на И. наказание пробация по НОХД № 882/2020г. на СРС, първоинстанционният съд е изследвал доказателствата по пробационното досие и представените в с.з., счел, че пропуските са по уважителни причини – грижи към многодетното си семейство, раждане, болест, смърт, както и че след 05.07.2021г. осъдената не е имала пропуски, не е проявила виновно поведение, но независимо от това на 07.07.2021г. е било внесено в заседание на пробационния съвет, разгледано и прието предложение за инициране на производство по чл. 451 от НПК в СОС. Съдът констатира, че на осъдената не е било предоставено време и възможност да ѝ бъде въздействано с второто наложено наказание, а и самите срокове по чл. 227 ал. 4 от ЗИНЗС не са били спазени, поради което внесеното предложение е преждевременно. В заключение съдът преценил, че решението на ПС за внасяне на предложение до СОС е незаконосъобразно и на осъдената не са били предлагани отлагане или спиране на наказанието, което тя да е отказала.

Жалбоподателят посочва, че след датата на връчване на заповедта за „писмено предупреждение за предложение замяна на пробация с лишаване от свобода“ - 05.07.2021г., не са допуснати нови нарушения от осъдената, защото изпълнението на наказанието е било преустановено на основание чл. 228, ал. 1 от ЗИНЗС след приемане на Решение на ПС Силистра от 07.07.2021г. - първата насрочена дата за заседание на съвета, в което е могло да бъде обсъдено поведението на осъдената. В жалбата е подчертано, че внесеното предложение за замяна на наказание пробация с лишаване от свобода“ е в резултат на допуснати нови нарушения без уважителни причини от страна на осъдената, след като вече е била наказана с „писмено предупреждение за предложение за замяна на пробация с лишаване от свобода“, независимо, че заповедта ѝ е била връчена, и тя се е запознала с нея на 05.07.2021г. В обхвата на заповедта от 28.06.2021г. били нарушения, извършени през м.05.2021г., а с констативен протокол № КП-29/30.06.2021г. осъдената И. били установени нарушения по мярката “задължителна регистрация по настоящ адрес“ на 11,14,18,21 и 25.06.2021г., като след взети обяснения от лицето, за периода от 18 до 25.06.2021г. не са представени

доказателства за уважителни причини. Жалбоподателят счита, че и в определението на съда е отчетено, че осъдената не е изпълнявала задължението си своевременно да уведомява ПС. Намира за съобразено с тежкото ѝ семейно положение наказанието пробация да бъде заменено с лишаване от свобода, отложено с изпитателен срок, което би ѝ позволило да полага грижи за многобройното си семейство и малките си деца, вместо запазването на затрудняващия я режим за изпълнение на пробационните мерки за още 3 месеца и 14 дни.

След запознаване с материалите по делото и становищата на страните съставът на въззивната инстанция счете жалбата за неоснователна по следните съображения:

1. Безспорно е, че спрямо осъдената са били прилагани задължителните пробационни мерки за срок от 9 месеца. Констатирани са били пропуски и в графика за регистрация и в явяването на срещи с пробационен служител. По неясни критерии някои пропуски са били счетени от ПС за допуснати по уважителни причини, а други – не. За нарушения на осъдената са били налагани дисциплинарни наказания:

„Забележка“ – със Заповед от 22.02.2021г., обоснована от неявяване на две срещи с пробационен служител на 02 и 16.02.2021г. и непредоставяне на информация за правилно и законосъобразно изпълнение на наложеното ѝ наказание. Заповедта ѝ е била връчена на 30.03.2021г. и не е била обжалвана в законовия срок. В същия ден е било променено и местоизпълнението на наказанието.;

„Писмено предупреждение за предложение за замяна на пробацията с наказание лишаване от свобода“ – със Заповед № 3-4/28.06.2021г. за три пропуска в регистрацията на дати 20, 25 и 28.05.2021г. и неявяване на среща на 15.06.2021г., както и за непредоставяне на необходимата информация за правилно и законосъобразно изпълнение на наложеното ѝ наказание. Заповедта е била връчена на 05.07.2021г.

Въпреки, че по чл. 227 ал. 3 от ЗИНЗС осъдената е разполагала със 7 дневен срок за обжалване, предложението за замяна, обосновано и от наличието на второто наказание е било внесено и разгледано от ПС на 07.07.2021г. На осъдената не е била предоставена законната възможност да обжалва, представляващо и нейно право, разяснено ѝ по т. 8 от Протокола за правата и задълженията № ПР-3-С/2021г. от 30.03.2021г.

С оглед на този процесуален факт, действително предложението е било внесено преждевременно на заседанието на ПС Силистра, преди влизане на заповедта за налагане на второто наказание в сила.

2. Заповед № 3-4/28.06.2021г. обхваща нарушения, допуснати от осъдената по регистрацията през м. 05.2021г. и неявяване на среща на 15.06.2021г.

На 05.07.2021г. осъдената е представила на ПС две епикризи, от които е видно, че на 15.06.2021г. тя е била придружаваща двете си деца в болница,

очертаващо уважителни причини за неявяването ѝ в ПС. Независимо от това, в съдържанието на заповедта, т. 2 изрично основана на този пропуск, не е въведена промяна, следователно не е била съобразена обективната невъзможност за явяване на осъденото лице в ПС.

3. Не би могло да се подкрепи становището на жалбоподателя, че нарушенията, описани в констативен протокол от 30.06.2021г., допуснати през м. 06.2021г. се явяват „нови“ по отношение на заповед № 3-4/28.06.2021г. Всички тези пропуски са обективирани от 11 до 25.06., преди издаване на заповедта на 28.06.2021г. и въпреки това не са обхванати от нея. Каквато и да е причината за това, от значение не е обхватът на нарушенията по акта по наказване, а моментът на узнаване на санкционирането за тях, което ангажира дисциплинарната отговорност на осъденото лице.

Заповедта е връчена на И. на 05.07.2021г., тогава ѝ е дадена възможност да се запознае със съдържанието и наложеното ѝ наказание. Тя е представила медицински документи, останали неотчетени по едно от нарушенията. Имала е право да я обжалва, но срокът не ѝ е бил предоставен.

Извън конкретния незаконосъобразен процесуален подход на ПС, принципно погледнато, ново нарушение би могло да бъде допуснато след като заповедта породи правни последици. Една от тези последици е възприемането от осъденото лице на това предупреждение, че е възможно да се внесе предложение за замяна на пробацията с лишаване от свобода. Наложена дисциплинарна санкция би могла да постигне целения възпиращ ефект и осъдената да промени поведението си към спазване изискванията на пробационния режим. Ако обаче продължи системно да нарушава задълженията си, свързани с изтъпяване на определените пробационни мерки, е следвало да се състави нов констативен протокол и да се изготви предложение и искане за реална замяна на наказанието с лишаване от свобода. В този смисъл е и съдебната практика, напр. Решение № 430 от 4.10.2010 г. на ВКС по н. д. № 437/2010 г., III н. о., Решение № 56 от 26.03.2018 г. на ВКС по н. д. № 58/2018 г., I н. о. и др.

По изложените съображения бяха подкрепени изводите на СОС за значението на момента на връчване на заповедта за второто дисциплинарно наказание и нейните последици по отношение на сезирането на ПС Силистра с предложение за инициране на производство по чл. 451 от НПК.

4. Неотносим е доводът на съда, коментиращ нормата на чл. 227 ал. 4 от ЗИНЗС. Този институт е въведен за облекчаване правното положение на осъдения след налагане на дисциплинарно наказание, но не въвежда срок от 6 месеца за неналагане на такова по характер наказание. Аргументите на жалбоподателя в тази насока се споделят от въззивната инстанция.

5. Становището, че в бъдеще осъдената И. ще продължи с нарушенията на пробационния режим, а ново предложение може да се внесе след 3 месеца, по арг. на чл. 452 ал. 4 вр. чл. 441 от НПК, освен, че е предположение, напълно изключва ефективно позитивно въздействие спрямо нея от

пробационните служители. Напротив, в разрез с буквата и духа на наказателния закон, се счита, че по-тежкото наказание, придружено с изпитателен срок от три години, следва да се наложи, за да се даде адекватен отговор на семейното ѝ положение и да има условия да се грижи за децата си.

При планиране изпълнението на пробационните мерки, с което И. е била запозната на 30.03.2021г., длъжностното лице е заложило срок от по шест месеца за справянето с проблемните зони – жилищно устройване и умение за мислене. Към момента не е доказано в каква степен планираното е изпълнено. Поради житейските и социални трудности, изпитвани от осъденото лице, съставляващи уважителни причини за обективната ѝ невъзможност да покрие формалните рамки по изпълнение на наказанието, още по-необходимо е усилено от пробационната служба за изпълнение на правомощието по чл. 201 т. 3 от ЗИНЗС.

6. Въпреки неясната формулировка на т. 3 от Протокола за правата и задълженията, посочена като нарушена от осъдената И. и в двете заповеди за дисциплинарни наказания, несвоевременното уведомяване за уважителни причини за неявяване е било санкционирано от Началника на РСИН-Силистра в достатъчна степен. Видно е, че в началото на изтърпяване на наказанието, пропуски са били допуснати не по вина на осъдената, а поради заболяване на длъжностното лице, което е следвало да приема регистрацията ѝ. Всичко това е затруднило настъпването на очакваното въздействие на наложеното от съда по НОХД № 882/2020г. наказание, но не следва да се отричат възможностите за реализиране на поправително-превъзпитателен ефект върху личността на осъдената в рамките на оставащия период.

Техниката по организиране на срещи с осъденото лице и съставяне на констативни протоколи, разкрива формални елементи на пробационния режим, но няма съществено значение за постигане целите на наказанието. За поправянето и превъзпитаването в хода на изтърпяване на наказанието пробация решаващи са съдържанието на проведените с осъденото лице срещи и разговори, дадените му предписания, разяснения, указания за справяне с проблемните зони и нагласи.

На тази основа съставът счете, че законосъобразно СОС е отказал да замени остатъка по наказанието пробация с наказание лишаване от свобода.

По изложените съображения и поради липса на основания за изменение и отмяна на разглеждания съдебен акт на основание чл. 452 ал. 1 от НПК и чл. 338 от НПК настоящият състав на Апелативен съд Варна

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение от 02.09.2021 г. по ЧНД № 133/21 г. на Окръжен съд гр. Силистра.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____